

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
УНІВЕРСИТЕТ ВАТЕРЛОО, ОНТАРІО, КАНАДА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ АКАДЕМІЇ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛДОВИ
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ЧЕХІЯ
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС ОСВІТИ, ШКОЛА ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ,
ФЕДЕРАЛЬНИЙ КОЛЕДЖ ОСВІТИ, НІГЕРІЯ
РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРИ СНУ ІМ. В. ДАЛЯ
АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СНУ ІМ. В. ДАЛЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

**ІХ Міжнародної науково-практичної конференція
«Обліково-аналітичне та організаційно-економічне
забезпечення розвитку регіону»**

**30 квітня 2026 року
м. Київ**

Збірник наукових праць за матеріалами ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону» (30 квітня 2026 року, м. Київ). [Електронне видання]. – Київ: [Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля], 2026. – 347 с.

Видається за рішенням Вченої ради факультету економіки та управління Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, протокол № 9 від 26 травня 2026 р.

Редакційна колегія:

Клюс Ю. І.	д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля, голова організаційного комітету конференції
Галгаш Р. А.	д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи, економіки та розвитку СНУ ім. В. Даля
Десятнюк О. М.	д.е.н., професор, ректор ЗУНУ
Заблодська І. В.	д.е.н., професор, директор Луганської філії ДУ «Інститут економіко-правових досліджень ім. В. Мамутова НАН України»
Дивак М. П.	д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ЗУНУ
Коруц У. З.	д.юр.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Острроверхов В. М.	к.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Івченко Є. А.	д.е.н., професор, декан факультету економіки і управління СНУ ім. В. Даля
Крисоватий А. І.	д.е.н., професор, голова Вченої ради ЗУНУ, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ
Коцур А. С.	к.е.н., доцент, декан факультету економіки і управління ЗУНУ
Кізіма А. Я.	к.е.н., доцент, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ
Грибінча К.	PhD, старший науковий співробітник, Національний інститут економічних досліджень Академії економічних досліджень Молдови
Креховська М.	декан економічного факультету, завідувач кафедри фінансів та бухгалтерського обліку, Західночеський університет, Чехія
Ольшанський О. В.	д.н. з держ. упр., професор, завідувач кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Семененко І. М.	д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
Буяк Л. М.	д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Панасюк В.М.	д.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри аудиту ЗУНУ
Кириленко О. П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ
Птащенко О. В.	д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики ЗУНУ
Манухіна М. Ю.	к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування СНУ ім. В. Даля
Швець Н. В.	к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля, відповідальний секретар конференції
Шулюк Б.С.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Зм. С. І. Юрія ЗУНУ
Ткачик Ф.П.	д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ

Редакційна колегія не завжди поділяє думки авторів. За зміст наукових праць та достовірність наведених фактів і статистичних даних відповідальність несуть автори та наукові керівники молодих вчених. Матеріали подано в авторській редакції.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

<i>Kuzmenko S.</i> INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE STRUCTURES AS THE FOUNDATION OF THEIR ECONOMIC SECURITY	214
<i>Кулик Р. Р., Новак Ю. Р.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ АУДИТУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ	221
<i>Курцев О. Ю.</i> РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	223
<i>Литовченко І. В.</i> РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	226
<i>Mykhalchuk D.</i> INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF ECONOMIC SECURITY IN THE INNOVATION ACTIVITIES OF INDUSTRIAL ENTERPRISES	229
<i>Петринюк Н. А.</i> ІНТЕГРОВАНЕ ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МІСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	235
<i>Повар В. В.</i> ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ В УМОВАХ КРИЗИ	240
<i>Постова Д. М.</i> РОЛЬ МВФ В УПРАВЛІННІ МАКРОЕКОНОМІЧНОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ	247
<i>Розумний О. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЮ СФЕРОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ПЕРЕХОДУ	251
<i>Slotiuk A., Yankovskyi Ya.</i> INNOVATION ACTIVITY AS A DETERMINANT OF ENTERPRISE ECONOMIC SUSTAINABILITY.....	254
<i>Степура В. М., Надопта І. М., Карпінська О. С.</i> ПЕРСПЕКТИВНІ ПІДХОДИ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	258
<i>Kharkovyna O.</i> THE INNOVATIVE NATURE OF DIGITAL INTELLECTUAL ASSETS: APPLYING THE HOWEY TEST IN THE DIGITAL ECONOMY	263
<i>Христенко Л. М., Ву Цянь (Qian Wu)</i> ВИКЛИКИ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ	268
<i>Христенко Л. М., Клітик Б. Р.</i> АДАПТАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ	274
<i>Швець Н. В., Варення О. Г.</i> ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ КЛАСТЕРНІ СТРУКТУРИ: АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ДОСВІДУ	279

Тематичний напрям 5

ВІДНОВЛЕННЯ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

<i>Варшавський В. О.</i> АНАЛІТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО БОРГОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ	286
--	-----

аналіз фінансових коефіцієнтів та формування попередніх звітів. Це скорочує час проведення аудиту та зменшує вплив людського фактора, який раніше був одним із джерел методологічних помилок.

Цифровізація аудиту формує нові ризики та виклики. Перш за все, це проблема кібербезпеки, оскільки аудиторські системи працюють з великими обсягами конфіденційної фінансової інформації. Будь-яке порушення захисту даних може призвести до значних економічних втрат і втрати довіри до результатів аудиту. Це потребує впровадження багаторівневих систем захисту інформації та дотримання міжнародних стандартів кібербезпеки.

Іншим суттєвим викликом є трансформація професійної ролі аудитора. Сучасний аудитор повинен володіти не лише класичними знаннями у сфері бухгалтерського обліку та контролю, а й компетенціями у сфері аналізу даних, інформаційних систем та цифрових технологій. Зміни також стосуються підходів до оцінки аудиторського ризику. У цифровому середовищі ризики набувають динамічного характеру, оскільки бізнес-процеси змінюються в реальному часі [1]. Це вимагає використання предиктивної аналітики та моделей сценарного прогнозування, що дозволяють оцінювати не лише поточний стан, а й можливі траєкторії розвитку ризикових ситуацій.

У підсумку аудит у цифровій економіці трансформується з періодичної контрольної процедури в інтегровану систему безперервного аналізу бізнесу. Його функціональне навантаження розширюється і включає не лише підтвердження достовірності фінансової інформації, а й оцінку ефективності бізнес-процесів, управління ризиками та підтримку стратегічного розвитку підприємства.

Отже, цифровізація бізнесу змінює не лише інструментарій аудиту, а його сутнісну природу. Аудит стає даноорієнтованим, автоматизованим та аналітично-прогностичним процесом, тісно інтегрованим у цифрову інфраструктуру підприємств. Його подальший розвиток буде визначатися поглибленням використання штучного інтелекту, великих даних і хмарних технологій, що поступово формуватиме нову модель аудиторського контролю в межах цифрової економіки.

Список використаних джерел

1. Цифрові технології в аудиті : е-підручник / за ред. д.е.н., проф. Панасюк В. М. Тернопіль : ЗУНУ, 2026. 753 с. ISBN 978-966-654-810-1.
2. Цифрова економіка : підручник / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватий, д.е.н., проф. О. М. Десятнюк, д.е.н., проф. О. В. Птащенко. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 520 с.

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Курцев О. Ю., к.юр.н., доцент

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Анотація. В представленій роботі розглянуто особливості розвитку інноваційної сфери в умовах цифрової економіки, що характеризується стрімким впровадженням цифрових технологій, трансформацією виробничих процесів та зміною підходів до створення й комерціалізації інновацій. Обґрунтовано, що цифровізація виступає ключовим драйвером інноваційного розвитку, забезпечуючи прискорення обміну знаннями, підвищення ефективності науково-дослідної діяльності та розширення можливостей впровадження технологічних рішень у різні сфери економіки.

Ключові слова: інноваційна діяльність, інновації, підприємництво, цифрова економіка, цифрові технології, цифровізація.

Abstract. The presented work examines the features of the development of the innovation sphere in the conditions of the digital economy, which is characterized by the rapid introduction of digital technologies, the transformation of production processes and changes in approaches to the creation and commercialization of innovations. It is substantiated that digitalization is a key driver of innovative development, ensuring the acceleration of knowledge exchange, increasing the efficiency of scientific and research activities and expanding the possibilities of implementing technological solutions in various sectors of the economy.

Keywords: innovative activity, innovation, entrepreneurship, digital economy, digital technologies, digitalization.

Розвиток інноваційної сфери в умовах цифрової економіки набуває принципово нового змісту, оскільки цифрові технології поступово перетворюються з допоміжного інструменту на базову основу економічного зростання. Сучасне інноваційне середовище формується під впливом прискореної цифровізації, глобальної інтеграції знань, зростання ролі інформаційних ресурсів та зміни механізмів взаємодії між учасниками економічних процесів. У результаті інновації перестають бути локальним результатом діяльності окремих наукових або виробничих структур і стають мережевим явищем, що охоплює бізнес, науку, державу та споживачів.

Однією з ключових особливостей цифрової трансформації інноваційної сфери є різке скорочення часових інтервалів між створенням і впровадженням інновацій. Якщо в умовах традиційної економіки інноваційний цикл мав тривалий і часто послідовний характер, то в цифровому середовищі він набуває динамічної та паралельної структури [1-6]. Це означає, що розробка, тестування та комерціалізація нових рішень можуть відбуватися одночасно, що значно підвищує швидкість поширення інновацій і посилює конкуренцію між економічними суб'єктами.

Цифровізація виступає ключовим драйвером інноваційного розвитку, оскільки забезпечує якісно новий рівень доступу до знань і технологій. Використання великих даних, штучного інтелекту, хмарних технологій, інтернету речей та інших цифрових інструментів змінює саму логіку науково-дослідної діяльності. Обробка інформації стає більш швидкою, точнішою та масштабованою, що дозволяє підвищити ефективність прийняття рішень на всіх етапах інноваційного процесу. Водночас зменшуються витрати на експерименти та прискорюється перевірка гіпотез, що підвищує результативність інноваційної діяльності.

Важливою рисою сучасного етапу є трансформація виробничих процесів під впливом цифрових технологій. Підприємства впроваджують автоматизовані системи управління, цифрові платформи планування, роботизовані комплекси та технології смарт-виробництва, що дозволяє не лише підвищити продуктивність праці, але й забезпечити гнучкість виробничих систем, які здатні швидко адаптуватися до змін попиту та ринкових умов. Інновації дедалі частіше інтегруються безпосередньо у виробничі процеси, перетворюючи їх на безперервне джерело технологічного оновлення.

Суттєво змінюються також підходи до створення та комерціалізації інновацій. У цифровій економіці посилюється роль відкритих інноваційних моделей, що передбачають активну взаємодію між різними учасниками ринку. Поширюються платформи спільного створення продуктів, краудсорсингові механізми та цифрові

екосистеми, які об'єднують розробників, інвесторів і споживачів. Комерціалізація інновацій стає більш швидкою та глобалізованою, оскільки цифрові канали дозволяють виходити на міжнародні ринки без значних транзакційних бар'єрів.

Окрему роль у розвитку інноваційної сфери відіграє зміна природи знань як економічного ресурсу. У цифровій економіці знання набувають статусу ключового фактору виробництва, що визначає конкурентоспроможність підприємств і національних економік. Відбувається перехід до моделі, в якій саме інтелектуальний капітал, а не матеріальні ресурси, формує основну додану вартість. Це посилює значення освіти, наукових досліджень та розвитку людського капіталу як основи інноваційного розвитку.

Важливою складовою сучасної інноваційної системи є цифрові інноваційні екосистеми. Вони об'єднують стартапи, великі компанії, наукові установи, фінансові інститути та державні органи в єдине середовище взаємодії. Такі екосистеми забезпечують швидкий обмін знаннями, зниження бар'єрів входу на ринок та формування сприятливих умов для масштабування інноваційних рішень [1, 2, 3, 4]. Саме екосистемний підхід стає домінуючою моделлю організації інноваційної діяльності.

Фінансове забезпечення інновацій також зазнає суттєвих змін. Поряд із традиційними джерелами інвестування зростає роль венчурного капіталу, цифрових інвестиційних платформ, краудфандингу та інших альтернативних механізмів фінансування, що дозволяє забезпечити більш гнучкий доступ до ресурсів для інноваційних проєктів на різних етапах їх розвитку та підвищує загальний рівень інноваційної активності.

При цьому розвиток інноваційної сфери в умовах цифрової економіки супроводжується низкою викликів. Серед них є кіберризиками, цифрова нерівність, недостатній рівень інституційного регулювання та потреба у швидкій адаптації правових і освітніх систем. Ці фактори можуть обмежувати потенціал інноваційного розвитку та потребують системного реагування з боку держави та бізнесу.

Отже, інноваційна сфера в умовах цифрової економіки характеризується глибокою структурною трансформацією, що охоплює технологічні, організаційні та інституційні аспекти. Цифровізація виступає ключовим драйвером цих змін, забезпечуючи прискорення інноваційних процесів, розширення можливостей комерціалізації та формування нових моделей економічної взаємодії. У перспективі саме здатність ефективно інтегрувати цифрові технології в інноваційну діяльність визначатиме рівень конкурентоспроможності економічних систем у глобальному просторі.

Список використаних джерел

1. Desyatnyuk O., Krysovatyu A., Ptashchenko O., Kyrylenko O. Business digital transformation: Innovation, financial security, and inclusive growth – evidence from Ukraine. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics"*. 2026. 13 (1). Pp. 45-54. DOI: <https://doi.org/10.52566/msu-econ1.2026.45>.

2. Krysovatyu A., Ptashchenko O. The impact of digital transformation on innovation and economic development efficiency in the high-tech sector. *Economic analysis*. 2026. 36 (1). Pp. 274-285. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2026.01.274>.

3. Птащенко О. В., Вовк В. А. Особливості торговельного співробітництва України в сучасних умовах глобалізації. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 42-47.

4. Птащенко О., Пастушенко А., Імнадзе І., Солдатова А. Тенденції розвитку глобальних ринків в умовах цифровізації. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2021. Вип. 6 (270). С. 125-8. DOI: 10.33216/1998-7927-2021-270-6-125-128. URL: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/36>.

5. Птащенко О., Резнікова Н., Іващенко О. Міжнародні стратегічні альянси в умовах цифрових трансформацій і розвитку ринку даних. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. 2 (12). С. 214-227. DOI: <https://doi.org/10.32750/2023-0218>. URL: <https://surli.cc/vjzkpz>.

6. Резнікова Н. В., Панченко В. Г., Іващенко О. А. Від ревізії економічної теорії до ревізії економічної політики: пастки нового макроекономічного консенсусу. *Економіка України*. 2021. № 3 (712). С. 19-40. DOI: <https://DOI.org/10.15407/economyukr.2021.03.019>.

РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Литовченко І. В., к.е.н., доцент

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Анотація. У тезах розглядаються ключові аспекти розвитку кадрового потенціалу в умовах цифрової економіки, що характеризується швидкими технологічними змінами, автоматизацією процесів та зростанням ролі знань і цифрових компетентностей. Актуалізується проблема трансформації ринку праці, де традиційні професійні навички поступово втрачають актуальність, поступаючись місцем міждисциплінарним знанням, здатності до безперервного навчання та цифровій грамотності.

Ключові слова: людський капітал, розвиток людського потенціалу, цифрова економіка, цифрова трансформація, цифрові технології.

Abstract. The theses consider key aspects of human resource development in the digital economy, characterized by rapid technological changes, automation of processes and the increasing role of knowledge and digital competencies. The problem of labor market transformation is becoming more urgent, where traditional professional skills are gradually losing relevance, giving way to interdisciplinary knowledge, the ability to continuous learning and digital literacy.

Keywords: human capital, human resource development, digital economy, digital transformation, digital technologies.

Цифрова економіка змінює саму природу праці, перетворюючи її з відносно стабільної системи функцій на постійно рухливе середовище компетентностей. Якщо в індустріальну епоху цінність працівника визначалася здебільшого наявністю професії та досвіду в межах чітко окреслених функцій, то сьогодні ці орієнтири поступово втрачають визначальне значення. На перший план виходить здатність людини швидко адаптуватися до нових технологічних умов, працювати з невизначеністю та безперервно оновлювати власні знання.

Такий зсув зумовлений швидкістю технологічних змін. Автоматизація, алгоритмізація процесів і розвиток штучного інтелекту поступово витісняють рутинні види діяльності, одночасно ускладнюючи ті сфери, де раніше домінував людський фактор. У результаті змінюється структура зайнятості: зникають цілі сегменти

Наукове видання

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-
ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Київ, Україна, 30 квітня 2026 р.

Відповідальний за випуск

Н. В. Швець

Техн. редактор

К. В. Христофорова

Оригінал-макет

К. В. Христофорова

Електронне видання

Формат файлу: PDF, сторінка А4 (210x297 мм)

Умовн. друк. арк. 27,9.